

Aino-Kaisa Pekonen vas ym.

Talousarvioaloite määrärahan lisäämisestä Vanajaveden kansallismaiseman rantojen kunnostukseen (600 000 euroa)

Eduskunnalle

Vieraslaji isosorsimo on vallannut rantoja Vanajaveden kansallismaisemassa laajoina kasvustoina. Isosorsimo on suurikokoinen heinäkasvi. Laji on syrjäyttänyt ja syrjäyttää aggressiivisesti maamme alkuperäisiä rantakasveja sekä aiheuttaa rantojen umpeen kasvamista. Tämä muuttaa haitallisesti mm. kalojen, rapujen ja vesilintujen elinympäristöjä. Laajat ja monotoniset isosorsimokasvustot vähentävät maiseman kulttuurista arvoa. Maiseman muuttaneista kasvustoista karsitään niin Hämeenlinnassa, Hattulassa kuin Janakkalassakin.

Kulttuuristen ja ekologisten vaikutusten lisäksi isosorsimolla on myös sosiaalisia ja taloudellisia vaikutuksia, kun rantojen virkistyskäyttöarvo laskee mm. uimisen, veneilyn ja kalastamisen hankaloitumisen myötä. Vesiliikenteelle aiheutuu vaaraa isosorsimokasvustoista lohkeavista lautoista, jotka kulkevat virran mukana vesistöissä pitkiäkin matkoja ja tukkivat vesiväyliä. Isosorsimo takertuu myös siltoihin ja aiheuttaa haittaa rakenteille.

Vanajaveden kansallismaiseman arvoa ja monimuotoisuutta heikentää myös rantojen pusikoituminen. Tämä on ollut seurausta rantalaidunnuksen loppumisesta.

Edellä mainituin perustein on kiireellistä toteuttaa laajamittainen Vanajaveden kansallismaiseman rantojen kunnostus, jossa poistetaan isosorsimokasvustoja ja aloitetaan arvokkaimpien alueiden rantalaidunnus. Aikataulullisesti projektiluonteisena toteutettava hanke, sisältäen toimintamallin kehittämisen, voidaan toteuttaa v. 2023—2025. Vanajavesikeskus voi toimia toteutuksen asiantuntijana, osatoteuttajana tai kokonaisvastuullisena toteuttajana.

Hankkeessa kehitettävästä toimintamallista hyötyvät myös muut isosorsimon kanssa kamppailevat alueet Suomessa. Toimintamalli selvittää, miten vastaavia hankkeita on mahdollista toteuttaa alueilla, joilla on lukuisia vesi- ja rantakiinteistöjen omistajia sekä luonto- ja kulttuuriperinnön arvoja.

Tämä aloite on tehty yhteistyönä Hämeen liiton ja Hämeen vaalipiirin kansanedustajien kanssa.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta lisää 600 000 euroa momentille 35.10.61 Vanajaveden kansallismaiseman rantojen kunnostukseen.

Talousarvioaloite TAA 329/2022 vp

Helsingissä 30.9.2022

Aino-Kaisa Pekonen vas
Hilkka Kemppi kesk
Timo Heinonen kok
Mirka Soinikoski vihr
Päivi Räsänen kd
Jari Ronkainen ps
Lulu Ranne ps
Tarja Filatov sd
Mika Kari sd
Rami Lehto ps
Kalle Jokinen kok
Johannes Koskinen sd
Sanni Grahn-Laasonen kok